NORAKSTS
Lieta Nr.A420751210
A3147-11/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 28.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese E.Apīne,
piedaloties pieteicējas SIA „*/Nosaukums/*" pilnvarotajai pārstāvei *S.K.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts darba inspekcijas – pilnvarotajai pārstāvei *A.Ž.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „*/Nosaukums/*" pieteikuma par Valsts darba inspekcijas 2010.gada 30.jūlija lēmuma Nr.04/189-01-03/1156 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts darba inspekcijas 2010.gada 30.jūlija lēmumu Nr.04/189-01-03/1156 (turpmāk arī – Lēmums) *(lietas 21.-25.lapa)* atstāts negrozīts Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas (turpmāk arī – VDI) 2010.gada 30.marta rīkojums Nr.339-2010-012 (turpmāk arī – Rīkojums) *(lietas 45.-46.lapa)*.

Ar Rīkojumu pieteicējai SIA „*/Nosaukums/*" noteikts pienākums izmaksāt darbiniekam *A.F.* galīgo aprēķinu Ls 995,79 (darba samaksu par 2009.gada aprīli un kompensāciju par ikgadējo neizmantoto atvaļinājumu par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim) pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz Darba likuma 128.panta pirmo daļu.

Izskatot SIA „*/Nosaukums/*" apstrīdēšanas iesniegumu, VDI direktors ar Lēmumu apstrīdēšanas iesniegumu ir noraidījis, norādot, ka saskaņā ar Valsts darba inspekcijas likuma 3.panta pirmo daļu VDI funkcija ir valsts uzraudzības un kontroles īstenošana darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā, savukārt šā likuma 5.panta otrās daļas 6.punkts noteic VDI amatpersonu tiesības pieņemt lēmumus par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumiem, kā arī izteikt brīdinājumus un dot rīkojumus darba devējiem, lai nodrošinātu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu. VDI amatpersonai bija normatīvajos aktos noteiktas tiesības izdot Rīkojumu.

Rīkojumā norādīts, ka *A.F.* sākotnēji bija aprēķināta kompensācija par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim, tomēr aprēķinātā summa netika izmaksāta. No SIA „*/Nosaukums/*" 2009.gada 15.aprīļa rīkojuma Nr.04/03-09R-1 un valdes priekšsēdētāja paskaidrojumiem VDI secināms, ka darba devējs uzskata, ka *A.F.* neizmantotā atvaļinājuma kompensācija pienākas tikai par pēdējiem diviem nostrādātajiem gadiem.

VDI direktors, atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumiem, secināja, ka Darba likuma 31.panta pirmā daļa, kas noteic, ka visi

prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš, nenozīmē, ka darbinieka likumā garantēto tiesību neizmantošana nerada darba devējam pienākumu izmaksāt kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu. Darba likuma 128.panta pirmā daļa noteic, ka, atlaižot darbinieku no darba, visas naudas summas, kas viņam pienākas no darba devēja, izmaksājamas atlaišanas dienā. VDI direktors secināja, ka SIA „*/Nosaukums/*" pārkāpusi Darba likuma 128.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu.

[2] Pieteikumā tiesai pieteicēja lūdz Lēmumu atcelt un norāda, ka VDI nepareizi interpretē Darba likuma 31.panta pirmo daļu, kas noteic, ka visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš.

Darba likuma 149.pants noteic, ka tiesības izmantot ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu darbiniekam ir ik gadu. Pieteicēja uzskata, ja darbinieks kāda iemesla dēļ nav izmantojis ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, tad arī tiesība prasīt atvaļinājuma piešķiršanu un faktiski izmantot šādu atvaļinājumu noilgst divu gadu laikā no brīža, kad darbiniekam radusies prasījuma tiesība par atvaļinājuma izmantošanu. Tādējādi nav nekāda tiesiska pamata atlīdzināt naudas izteiksmē neizmantotu atvaļinājumu, kuru darbiniekam vairs nav bijusi tiesība izmantot sakarā ar iestājušos noilgumu.

Lēmumā nav analizēts jautājums par ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma izmantošanas un prasījuma par ikgadējā atvaļinājuma piešķiršanu izbeigšanos sakarā ar noilguma iestāšanos.

Pieteicēja uzskata, ka VDI atsaukšanās uz Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedumu civillietā SKC-57 un 2007.gada 11.aprīļa spriedumu lietā SKC-155 ir nepamatota, jo šajās civillietās netika analizēta Darba likuma 31.panta pirmā daļa kopsakarā ar Darba likuma 149.panta pirmo daļu.

Lēmumā nepamatoti nav ņemta vērā Darba likuma 128.panta otrā daļa, kas noteic, ja, atlaižot darbinieku no darba, radies strīds par viņam pienākošos naudas summu apmēru, darba devējam šā panta pirmajā daļā noteiktajā laikā ir pienākums izmaksāt to naudas summu, kuru puses neapstrīd. Tā kā konkrētajā situācijā pastāv individuāls tiesību strīds starp darbinieku un darba devēju, tad nav nekāda pamata pieprasīt, lai pieteicēja nekavējoties izmaksātu *A.F.* kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu.

Pieteicēja uzskata, ka tikai tiesa ir tiesīga sniegt lietas dalībniekiem saistošu un izpildāmu viedokli par likuma normas interpretāciju un piemērošanu konkrētajā strīdā. Pieteicējas ieskatā VDI nav dots pilnvarojums strīda dalībniekiem saistošā veidā interpretēt likumu gadījumā, ja par likuma interpretāciju pastāv strīds.

[3] 2010.gada 18.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts VDI (turpmāk arī – atbildētāja) rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētāja pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt, jo pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un skar gan darbinieka, gan valsts funkciju izpildi nodokļu iekasēšanā *(lietas 30.-31.lapa)*.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem. Papildus pārstāve uzsvēra uz pieteicējas tiesībām neveikt maksājumus *A.F.* sakarā ar strīda pastāvēšanu, kā to noteic Darba likuma 128.panta otrā daļa. Tā kā

attiecībā pret darbinieku ir ierosināts kriminālprocess, pieteicējai nav pamata veikt darbiniekam atlīdzības izmaksu. *A.F.* ir atzīts par aizdomās turamo par sevišķi smagiem noziegumiem, krāpniecības darbībām, kuras viņš izpildījis saistībā ar pastāvošām darba attiecībām. Pieteicēja kriminālprocesā ir atzīta par cietušo un zaudējumi mērāmi desmitos tūkstošu latu.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina par pamatotu, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, uzklausot lietas dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir daļēji pamatots un apmierināms.

[6] Ar Lēmumu pieteicējai, pamatojoties uz Darba likuma 128.panta pirmo daļu, noteikts atlīdzības izmaksas pienākums darbiniekam *A.F.* Ls 995,79 apmērā pēc nodokļu nomaksas kā darba samaksa par 2009.gada aprīli un kompensācija par ikgadējo neizmantoto atvaļinājumu par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim.

Pieteicēja šādam Lēmumam nepiekrīt, apšaubot VDI kompetenci, norādot uz noilgumu atvaļinājuma kompensācijas saņemšanā un tiesībām neizmaksāt darbiniekam pienākošās summas, pamatojoties uz Darba likuma 128.panta otro daļu.

Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, taču ir strīds par tiesību normu piemērošanu, tostarp, attiecībā uz noilguma termiņiem darba tiesībās un Darba likuma 128.panta otrās daļas interpretāciju.

Tiesvedības laikā pieteicēja ir veikusi darbinieka *A.F.* darba algas maksājumu Ls 121,60 par 2009.gada aprīli *(lietas 185.lapa).* Līdz ar to secināms, ka Lēmums šajā daļā ir ticis izpildīts un ir pārbaudāms tā tiesiskums, bet pārējā daļā pieteikums vērtējams kā prasījums par pieteicējai nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu.

[7] Darba likuma 128.panta pirmā daļa noteic, ka, „atlaižot darbinieku no darba, visas naudas summas, kas viņam pienākas no darba devēja, izmaksājamas atlaišanas dienā. [..]".

Lietā nav strīda ka pieteicēja darbiniekam Rīkojuma izdošanas dienā nebija izmaksājusi darba algu un kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu, kas atbilst Darba likuma 128.panta pirmās daļas saturā norādītajam „visas naudas summas".

Tomēr pieteicēja norāda, ka viņai bija tiesības neveikt maksājumus, pamatojoties uz Darba likuma 128.panta otro daļu, proti, „ja, atlaižot darbinieku no darba, radies strīds par viņam pienākošos naudas summu apmēru, darba devējam šā panta pirmajā daļā noteiktajā laikā ir pienākums izmaksāt to naudas summu, kuru puses neapstrīd".

Iepazīstoties ar lietas materiāliem tiesa secina, ka pieteicēja kā argumentu darba algas samaksas ieturējumam norāda kriminālprocesu Nr.11517008709, kurā *A.F.* ir aizdomās turētā statuss, bet SIA „*/Nosaukums/*" – cietušā statuss.

No pieteicējas paskaidrojumiem un darbinieka iesniegumiem VDI *(lietas 75.-77., 82.-86.lapa),* kā arī pieteicējas amatpersonas *A.K.* 2010.gada 19.marta paskaidrojumiem VDI *(lietas 68.lapa)* saprotams, ka *A.F.* netika izmaksāts galīgais aprēķins, jo SIA

„*/Nosaukums/*" finanšu pretenziju summa, kas pieteikta krimināllietā, vairākkārt pārsniedz aprēķināto darba algu *(lietas 68.lapa).*

Lietas materiālos tiesa konstatē pierādījumus, ka 2009.gada 14.aprīlī darbinieks *A.F.* iesniedzis iesniegumu par atbrīvošanu no darba *(lietas 106.lapa),* bet pieteicēja šajā datumā izdevusi rīkojumu Nr.AT08-09R „Par darbinieka atbrīvošanu no darba" *(lietas 107.lapa).* Tāpat 2009.gada 14.aprīlī pieteicēja sastādījusi arī aktu par darba noteikumu pārkāpumiem *A.F.* rīcībā *(lietas 95.-96.lapa).*

2009.gada 14.aprīlī arī pieņemts lēmums par kriminālprocesa uzsākšanu krimināllietā Nr.11517008709 *(lietas 116.lapa),* 2009.gada 21.aprīlī pieteicēja atzīta tajā par cietušo, bet ar 2009.gada 7.jūlija lēmumu *A.F.* atzīts par aizdomās turamo *(lietas 117.lapa).*

Kopumā minētais dokumentu kopums apliecina domstarpību esamību starp pieteicēju un darbinieku *A.F.*, taču, vērtējot, Darba likuma 128.panta otro daļu, tiesas ieskatā tā nav pamata tās piemērošanai izskatāmajā gadījumā tālāk norādīto iemeslu dēļ.

[7.1] Vērtējot augšminētos pierādījumus, tiesa nekonstatē, ka starp pieteicēju un darbinieku būtu pastāvējis kāds mantiska rakstura strīds, kas būtu attiecināms uz Darba likuma 128.panta otro daļu.

Jau pats fakts, ka ir uzsākts kriminālprocess, kurā pieteicējas darbinieks *A.F.* atzīts par aizdomās turamo, liecina, ka strīds nav starp darbinieku un darba devēju. Tiesas ieskatā kriminālprocess nav strīda risināšanas instruments, bet gan publiskas varas mehānisms noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un vainīgo personu saukšanā pie atbildības. Līdz ar to, lai arī pieteicējai ir piešķirts cietušā statuss kriminālprocesā Nr.11517008709, minētais nav vērtējams kā apstiprinājums, ka starp darba devēju un darbinieku pastāv strīds. Minētais būtu vērtējams tādējādi, ka pie darba devēja darba attiecībās esošā persona iespējams ir veikusi noziedzīgu nodarījumu, par kuru draud krimināltatbildība. Savukārt, ja šī nodarījums ietvaros arī darba devējam ir radīti mantiska rakstura zaudējumi, tad pamatoti šādai personai ir piešķirams cietušā statuss.

[7.2] Arī tajā gadījumā, jo pieteicējas norādīto situāciju varētu attiecināt uz strīdu starp darbinieku un darba devēju, kriminālprocess Nr.11517008709 nav noslēdzies ar notiesājušu spriedumu, līdz ar ko nav pamata darba algas aizturējumam no *A.F.* kaut kādu pieteicējas prasījumu dzēšanai.

Vēl jo vairāk, tiesa norāda, ka darbiniekam pat aizdomās turamā statuss ir piešķirts pēc tam, kad darba devējam jau bija iestājies visu darbiniekam pienākošos naudas summu izmaksas pienākums, proti, rīkojums par darbinieka atlaišanu tapis 2009.gada 14.aprīlī, bet *A.F.* aizdomās turamā statuss piemērots 2009.gada 7.jūlijā.

[7.3] Tiesas ieskatā Darba likuma 128.panta otrās daļas saturs ir saprotams kā izrietošs no darba civiltiesisko attiecību strīda, nevis no jebkura iespējama darba devēja prasījuma pret darbinieku.

Minētā norma nav saprotama tādējādi, ka darba devējam būtu aizturējama tiesība darbinieka nopelnītajai darba algai, proti, tiesība to neizmaksāt, kamēr no darbinieka puses netiks segts kāds darba devēja prasījums. Normas saturs saprotams tādējādi, ka strīdi var būt saistīti ar izmaksājamās darba algas apmēru, piemēram, darbiniekam tiek maksāta darba alga par pamatdarba izpildi, taču rodas domstarpības par nostrādāto darba laiku, papildus darbu veikšanu un tamlīdzīgi, kas nozīmē, ka darba alga par neapstrīdamo daļu ir izmaksājama noteiktajā termiņā, bet summa, kas pārsniedz nolīgto vai ir nepareizi

aprēķināta – pēc strīda atrisināšanas. Darba tiesiskajās attiecībās nav pieļaujama darba algas neizmaksāšana vai ieturēšana, izņemot gadījumus, kas noteikti Darba likuma 21.nodaļā (78.-80.panti).

Savukārt citi parādu un piedziņas jautājumi darba devējam ir risināmi vispārējā kārtībā – savstarpēji vienojoties, ceļot prasību tiesā pret zaudējumus nodarījušo personu, vai arī kriminālprocesa ietvaros.

Tādējādi secināms, ka darba samaksa un atvaļinājuma nauda darbiniekam *A.F.* bija izmaksājama saskaņā ar Darba likuma 128.panta pirmo daļu, kā to norāda VDI savā Lēmumā.

Tā kā darba algu *A.F.* pieteicēja Rīkojuma izdošanas laikā nebija izmaksājusi, tad Lēmums šajā daļā atzīstams par tiesisku, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[8] Vērtējot Lēmumu daļā par pieteicējai noteiktā pienākuma – kompensācijas par ikgadējo neizmantoto atvaļinājumu par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim – neizmaksu darbiniekam, tiesa to atzīst par tiesisku daļā, bet daļā – par atceļamu.

[8.1] Pieteicēja kā argumentu sava viedokļa pamatošanai ir norādījusi noilguma faktu un atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010.gada 10.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-667.

Lietā ir strīds par VDI Rīkojuma tiesiskumu, proti, vai pieteicējai pamatoti ir noteikts pienākums izmaksāt *A.F.* kompensāciju par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim, proti, par periodu, kas pārsniedz darba likumā norādītos prasījumu noilgumu termiņus.

Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2010.gada 10.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-667 ir izteicis vairākas atziņas attiecībā uz neizmantotā atvaļinājuma kompensāciju personām, ar kurām tiek izbeigtas darba attiecības, proti, „Darba likuma 149.panta trešajā daļā ietvertā imperatīvā rakstura norma par to, ka var pārcelt tikai atvaļinājuma daļu (ne vairāk kā divas nedēļas, ja atvaļinājums ir četras nedēļas) un ka to var pārcelt tikai uz vienu gadu, nozīmē, ka iepriekšējā darba perioda atvaļinājuma daļa, kas nav izmantota tam sekojošajā nākamajā gadā, tiek zaudēta un anulējas, ja vien likumā noteiktajā kārtībā netiek celta prasība tiesā. Darbinieka tiesības saņemt kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu ir nesaraujami saistītas ar tiesībām saņemt neizmantoto atvaļinājumu; zūdot tiesībām uz reālu atvaļinājuma izmantošanu, zūd tiesības uz kompensāciju par to”.

Vērtējot Darba likuma 31.pantu un 149.pantu, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments secināja, ka „konstatējot savu tiesību aizskārumu, par kādu prasītājai bija jāuzskata atvaļinājumu nepiešķiršana un atbilstoši Darba likuma 30.pantam nepanākot šā jautājuma nokārtošanu uzņēmumā, prasītājai bija jāvēršas vai nu darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanu uzraugošajā un kontrolējošajā institūcijā (Valsts darba inspekcija) vai tiesā.

Atbilstoši dispozitivitātes principam privātajās tiesībās katra persona pati brīvi izlemj, kā viņai rīkoties. Likumā noteiktajā termiņā neveicot darbības aizskarto tiesību atjaunošanai, personai jārēķinās ar to, ka likumā noteiktās tiesības viņa zaudē un vēlāk vairs nevar atsaukties uz tiesību aizskārumu” *(skat. sprieduma [9.3] punktu).*

Tādējādi vispārējās jurisdikcijas tiesa, kuras kompetencē ietilpst darba strīdu

izšķiršana, ir atzinusi, ka prasījums par neizmantotā atvaļinājuma kompensēšanu noilgst, darbiniekam likumā noteiktajā termiņā neizvirzot darba devējam attiecīgu prasījumu.

Vienlaikus Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments ir atzinis, ka „no Darba likuma 149.panta trešās daļas izriet, ka šis laika posms nevar būt ilgāks par pusotru gadu (pastāvot nosacījumam, ka atvaļinājums ir četras kalendārās nedēļas): kārtējā atvaļinājuma četras nedēļas + iepriekšējā perioda divas nedēļas, kas tādējādi rada tiesības uz kompensāciju ne vairāk kā par sešām nedēļām" *(skat. sprieduma [10] punktu).*

Vērtējot izskatāmās lietas apstākļus Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta atziņu kontekstā, tiesa atzīst pieteicējas iebildumus par pamatotiem.

Tiesa secina, ka atbilstoši augstāk norādītajam pieteicējai nebija nosakāms pienākums veikt kompensācijas par neizmantoto atvaļinājumu izmaksu *A.F.* par laika posmu no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim, bet gan ievērojot Darba likuma 149.panta trešās daļas saturu.

Tādējādi Rīkojums un attiecīgi – Lēmums – daļā, kas pārsniedz attiecīgo periodu, atzīstams par prettiesisku un atceļams.

[8.2] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē norādīja uz Eiropas Savienības tiesas praksi un uzsvēra, ka darbiniekam *A.F.* ir tiesības uz kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par visu periodu, proti, no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim.

Atbildētāja ir norādījusi tiesai, piemēram, uz Eiropas Savienības tiesas 2009.gada 10.septembra spriedumu lietā C-277/08 (*http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62008CJ0277:LV:HTML*). Arī Administratīvā rajona tiesa minētajā spriedumā izdarītos secinājumus par darbinieka tiesībām uz patiesu atpūtu un atvaļinājumu, kā arī attiecīgajām kompensācijām atzīst par pilnībā pamatotiem un darbinieka pamattiesības nodrošinošiem, taču izskatāmā jautājuma saturs nav attiecināms uz lietas C-277/08 apstākļiem. Lietā C-277/08 tika lūgts taisīt prejudiciālu nolēmumu jautājumā par darbinieka tiesībām uz atvaļinājumu situācijā, kad prasītāja darba devējs došanos atvaļinājumā kārtējā gadā nodrošināja saskaņā ar iepriekš saskaņotu grafiku, taču prasītājs ieplānotajā atvaļinājuma periodā atradās darbnespējā. Savukārt pēc atgriešanās no darbnespējas darba devējs liedza iespēju prasītājam doties atvaļinājumā attiecīgajā gadā, jo ieplānotais atvaļinājuma periods jau bija pagājis. Uz minēto tiesa taisīja nolēmumu, ka „Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīvas 2003/88/EK par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normas vai koplīgumus, kuros paredzēts, ka darba ņēmējs, kurš ir slimības atvaļinājumā sava ikgadējā atvaļinājuma laikā, kas fiksēts tā uzņēmuma atvaļinājumu plānošanas grafikā, kurā viņš nodarbināts, nav tiesīgs pēc atgriešanās darbā izmantot savu ikgadējo atvaļinājumu citā laikposmā, kas nav viņam sākotnēji noteiktais periods, attiecīgā gadījumā – ārpus atbilstošā bāzes laikposma".

Tiesas ieskatā, lai arī šāds secinājums pilnībā atbilst Latvijas Republikā spēkā esošajām tiesību normām un to interpretācijai, šajā lietā netiek risināts jautājums par darbinieka tiesībām uz atvaļinājumu (patiesu atpūtu) vai šo tiesību ierobežošanu. Izskatāmajā lietā ir strīds par to, cik ilgā laika posmā darbiniekam ir tiesības uz neizmantoto atvaļinājumu, ja šī persona nav izmantojusi savas tiesības pieprasīt atvaļinājumu (iebilst pret tā nepiešķiršanu) tajā periodā, kad šādas tiesības personai ir piemitušas.

Lietā nav strīds par to, ka personām piemīt tiesības uz atvaļinājumu. Taču tāpat kā citos prasījumos arī darba tiesībās pastāv prasījuma noilguma institūts, kā rezultātā darbiniekam *A.F.* nebūtu pamata izmaksāt kompensāciju par nesaņemto atvaļinājumu par tiem periodiem, attiecībā uz kuriem iestājies noilgums.

Tā kā darbiniekam *A.F.* nav ticis piešķirts atvaļinājums no 2002.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 14.aprīlim, proti, par termiņu, kas pārsniedz 7 kalendāros gadus, tad tiesas ieskatā ir piemērojama Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta prakse par noilguma iestāšanos darba tiesiskajās attiecībās.

Līdz ar to par pamatotu atzīstams Lēmums daļā, ar kuru pieteicējai noteikts pienākums izmaksāt darbiniekam *A.F.* kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par sešām kalendārajām nedēļām pirms darba tiesisko attiecību izbeigšanas, bet pārējā daļā, kas attiecināma uz kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu, Lēmums ir atceļams.

[9] Tiesa neatzīst par pamatotu pieteicējas viedokli, ka VDI nav tiesību iejaukties pieteicējas strīdā ar darbinieku, jo tas ir individuālais darba strīds un VDI nav dots pilnvarojums strīda dalībniekiem saistošā veidā interpretēt likumu gadījumā, ja par likuma interpretāciju pastāv strīds.

Darba strīdu likuma 7.panta trešās daļas 3.punkts noteic, ka individuāls darba strīds ir arī strīds par savlaicīgi neizmaksātās darba samaksas piedziņu. Tomēr, lai arī minētā panta pirmā daļa noteic pušu tiesības vērsties tiesā, minētais neierobežo citu strīda risināšanas līdzekļu piemērošanu, tostarp, darbiniekam vēršoties VDI.

Lēmumā pamatoti ir atsauce uz Valsts darba inspekcijas likuma 3.panta pirmo daļu un 5.panta otrās daļas 6.punktu, kas noteic VDI amatpersonām tiesības „pieņemt lēmumus darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumos, kā arī izteikt brīdinājumus un dot rīkojumus darba devējiem, lai nodrošinātu darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu".

Tiesa norāda, ka šāda kārtība ir vērojama arī patērētāju tiesību un tiesisko interešu aizsardzībā, kad personām (patērētājiem) ir tiesības vērties gan Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, gan ar prasību vispārējās jurisdikcijas tiesā, proti, persona izvēlās savām interesēm un resursiem atbilstošāko tiesību aizsardzības veidu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. – 251.pantu, 253.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA „*/Nosaukums/*" pieteikumu par Valsts darba inspekcijas 2010.gada 30.jūlija lēmuma Nr.04/189-01-03/1156 atcelšanu daļā par pienākumu izmaksāt kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par sešām kalendārajām nedēļām;

atcelt Valsts darba inspekcijas 2010.gada 30.jūlija lēmumu Nr.04/189-01-03/1156 daļā, kas *pārsniedz* pienākumu izmaksāt kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par sešām kalendārajām nedēļām;

noraidīt SIA „*/Nosaukums/*" pieteikumu par Valsts darba inspekcijas 2010.gada 30.jūlija lēmuma Nr.04/189-01-03/1156 atzīšanu par prettiesisku daļā par pienākumu

izmaksāt darba algu;

noteikt pienākumu atbildētājai Latvijas Republikai atmaksāt SIA „*/Nosaukums/*" samaksāto valsts nodevu Ls 20 (Divdesmit latu).

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E. Apīne
Rīgā, 2011.gada 28.decembrī